

Filmy zo série MÔJ EMIGRANT idú bližšie k divákovi – na festivaly oslavujúce slobodu i na školy

TLAČOVÁ SPRÁVA

Dokumentárna séria siedmich filmov MÔJ EMIGRANT, ktorú v septembri a októbri 2022 vysielala RTVS, ide rovno za divákmi/diváčkami. Dokumenty uvidia návštevníci/návštevníčky Festivalu slobody, Víkendu zatvorených hraníc a špeciálnych verejných podujatí v Košiciach a Bratislave – 14. novembra za osobnej účasti tvorcov v košickom Kine Úsmev uvedú dva dokumenty, *Herr Durisin* a *Elena* a na druhý deň, 15. novembra sa v Pálffyho paláci na Zámockej ulici v Bratislave uskutoční projekcia dokumentu *Elena* spojená s hudobným vystúpením klaviristky Eleny Letňanovej, večer zakončí diskusia s tvorcami. Projekt má aj vzdelávací rozmer, v priebehu novembra je súčasťou školských podujatí.

„Pri tvorbe série dokumentov sme mysleli na niekoľko fáz, ktoré by mohol projekt mať. Ich uvedenie vo verejnoprávnej televízii je len jednou z nich. Ďalej by mali ísť bližšie k divákovi, majú veľký potenciál komunikovať s ľuďmi bez ohľadu na región či generáčne vymedzenie. Ako sa zhodli filmári i historici, ktorí boli v rôznych pozíciách súčasťou tímu. Môj emigrant môže pomôcť mladým ľuďom pochopiť najmä dôležitosť ľudských práv v demokratickom štáte, pričom svedectvá emigrantov/emigrantiek majú nadčasový význam,“ povedala producentka Barbara Janišová Feglová.

Cieľom projektu je skúmať podobu emigrácie, ktorá ovplyvnila osudy mnohých slovenských rodín, vrátiť sa k stále živo diskutovanej téme, a reflektovať ju z pohľadu súčasného – odchádzaním a prichádzaním emigrantov aj imigrantov – každodenne formovaného Slovenska.

Autormi/autorkami filmov v rámci série MÔJ EMIGRANT sú filmári/filmárky mladšej generácie - Jana Bučka, Michal Fulier, Lena Kušnieriková, Jakub Julény, Edo Cicha, Jana Durajová, Martin Hnát, Dominik Jursa.

➤ Trailer série: <https://vimeo.com/738629929>

„Dokumentárne filmy série *Môj emigrant* pomáhajú mladej generácii pochopiť rozmanité, niekedy na prvý pohľad skryté, súvislosti nášho života v demokratickom štáte, v slobodnej spoločnosti, ozrejmiť si dôležitosť ľudských práv, bez ktorých by dôstojný život ľudí nebol možný. Pomáhajú tiež nazrieť za zdanlivo neviditeľnú oponu, ktorá nás často oddeľuje od tých, ktorí prišli do našej krajiny, aby sa zachránili pred vojnou a prenasledovaním, aby svojou prácou si dokázali zaistiť živobytie, ktoré nedokázali si zaistiť vo svojich materských krajinách (a tým vlastne pomohli aj nášmu hospodárstvu), aby sa od nás naučili niečomu, v čom sme dobrí my, a zároveň aj nás priučili niečomu, o čom my vieme menej než oni,“ povedal politológ, prezident Inštitútu pre verejné otázky Grigorij Mesežnikov a zároveň pripomenul, že už tri desaťročia žijeme na Slovensku v podmienkach demokracie, slobody a štátnej samostatnosti, čo síce vnímame ako samozrejmosť, no nie je to tak.

Víkend zatvorených hraníc, ktorý je spomienkou na obeť železnej opony a komunistického režimu v bývalom Československu, sa uskutoční **od 12. do 13. novembra 2022** v Bratislave. V sobotu od 10.00 do 16.00 hod. v Novej Cvernovke je na programe premietanie filmov série *Môj emigrant*.

- <https://bratislavskykraj.sk/vikend-zatvorených-hraníc-spomienky-na-zeleznú-oponu-ozivíme-na-viacerych-miestach-v-bratislave/>

V pondelok **14. novembra** za osobnej účasti tvorcov v **košickom Kine Úsmev** uvedú dva dokumenty, *Herr Durisin* režiséra Jakuba Julényho a *Elena* autorskej dvojice filmárov Jana Bučka a Michal Fulier. Na druhý deň, v utorok **15. novembra sa v Pálffyho paláci na Zámockej ulici v Bratislave** uskutoční projekcia dokumentu *Elena* spojená s hudobným vystúpením klaviristky, hlavnej hrdinky filmu Eleny Letňanovej, večer zakončí diskusia s tvorcami.

Festival slobody uviedol tento týždeň dva dokumenty zo série *Môj emigrant*, *Herr Durisin* režiséra Jakuba Julényho a *Ivan Lefkovits* režisérky Jany Durajovej

- <http://www.festivalslobody.sk/filmovaacute-prehliadka-pre-scaronkoly.html>

Séria *MÔJ EMIGRANT* vychádza zo skutočných osudov konkrétnych ľudí, ktorých sa emigrácia zásadne dotkla v období rokov 1968 a 1989 a fatálne ovplyvnila nie len ich životy, ale aj rás celej krajiny. Posledné roky totalitného zriadenia z Československa emigrovali stovky ľudí. Po zmene režimu sa vracali len jednotlivci. Za posledných 15 rokov odišlo zo Slovenska viac ako 360 000 ľudí, z toho 30% sú ľudia pod 30 rokov.

Vedúca Ateliéru dokumentárnej tvorby na VŠMU, dramaturgička Ingrid Mayerová vysvetľuje, prečo je dôležité hovoriť s mladými ľuďmi o histórii inak: *„Malé individuálne dejiny konkrétnych ľudí veľkú históriu netvorí, ale ju cez svoje príbehy prežívajú. Každý z nás vo svojom každodennom živote odráža historické udalosti a procesy, ktorými sú predovšetkým politické dejiny.“* Na stretnutiach so študentami hovorí aj o tom, že v sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch sa mnohým nešlo zle. *„Každý dostal byt v paneláku, kto chcel, kúpil si Škodovku. Každý mal zhruba rovnaký plat, pred Vianocami boli dostať mandarínky a na 1. mája boli aj banány. Viacerí sa uchýlili do „vnútornej emigrácie“, vytvárali si s priateľmi ostrovy bezpečia. Tí, ktorí mali v sebe potrebu vyjadriť svoj nesúhlas, samovoľne sa formovali do združení a aktivizovali sa prostredníctvom cirkvi, prostredníctvom ochranárskych organizácií, alebo sa sformovali do zoskupenia len tak spontánne.“*

Sériu oceňuje aj historik z Ústavu pamäti národa a – ako sám zdôraznil – aj ako stredoškolský učiteľ dejepisu Patrik Dubovský, podľa ktorého sú takto dramaticky spracované príbehy, raritou na slovenskej dokuscéne. *„Séria má i nadčasový význam, pretože nenásilne, no i nástojčivo ide pod kožu, do ponovembrových kín a obývačiek a nedáva na výber: mohol človek československej nenormalizácie dôstojne žiť, hovoriť, tvoriť, oslavovať boha? Ergo žiť v ako takej demokracii, byť slobodný, no nie „oslobodený“ či vedieť, že jeho práva človeka a občana nie sú len kliše alebo dôvod na rehot komunistickej verchušky. Preto svedectvá emigrantov, „mojich a našich“ sú aj naše jazvy, ale i hrdinstvá mnohých, ktorí zápasili a trpeli doma „pred“ železnou oponou,“* uviedol.

Záverečnou fázou celého projektu sú **vzdelávacie aktivity v rámci platformy Slovenský disent**, ktorej ambíciou je mapovať príbehy a udalosti obdobia prelomových spoločenských zmien na ceste k demokracii. Tento rok je témou aktivít emigrácia. Cieľom projektu je prihovárať sa mladej generácii, ale aj širšej verejnosti, ktorej dnes už výrazná časť udalosti pred Novembrom '89 nezažila na vlastnej koži. Realizáciu projektu finančne podporila Nadácia Slovenskej sporiteľne; realizáciu projektu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia. Realizované s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie. Za obsah dokumentu výlučne zodpovedá CHARACTER - Film Development Association.

Na sérii *MŮJ EMIGRANT* sa koprodukčne podieľal **Rozhlas a televízia Slovenska**. Vývoj a produkciu filmov finančne podporili **Audiovizuálny fond** a **Ministerstvo kultúry SR**. Partnermi projektu sú **Ústav pamäti národa** a občianske združenie **CHARACTER – Film Development Association**.

Web projektu: <http://mojemigrant.sk>
Web producenta: <http://hitchhikercinema.sk>
Facebook: www.facebook.com/mojemigrant
Instagram: www.instagram.com/mojemigrant/

Zuzana Golianová
Mediálna podpora dokumentárnej série *MÔJ EMIGRANT*

10. november 2022, Bratislava

